

staar —, at Omkostningerne skal godtgøres efter Regning; saa det er mit Haab, at disse Omkostninger ikke vil naa op til det store Beløb af 300,000 Kr. Jeg forstaar ikke, hvordan saa store Omkostninger kan komme frem; og naar det ikke ventes, at de skal blive saa store, at Beløbet skal naa op til 300,000 Kr., kunde man jo have sat et lavere Tal. Imidlertid, den Forskel, som er mellem den højtærede Finansministers og min Opgørelse skyldes altsaa formentlig disse Omkostninger, som jeg saa bort fra; men selv om man tager Hensyn til dem, tror jeg alligevel ikke, at den højtærede Finansminister har Ret, thi de vil ikke kunne øve saa stor Indflydelse. Den højtærede Finansminister har det Indtryk, at det ærede 1ste Medlem for 6te Kreds (Hey) og jeg saa lidt forskelligt paa et Statslaans Indflydelse paa Kreditforeningsobligationskurserne, idet det ærede 1ste Medlem for 6te Kreds havde gjort opmærksom paa, at der ogsaa var andre Faktorer, der greb ind og var medvirkende her. Heri er der ingen Uoverensstemmelse. Jeg er nemlig ganske enig med det ærede 1ste Medlem for 6te Kreds (Hey) i det, han dér sagde. Selvfølgelig paavirker det Kursen, at der kommer en hel Del af de Obligationer tilbage, vi tidligere har solgt til Udlandet, specielt til Tyskland, i de senere Aar. Der kan ogsaa være andre Ting, der medvirker, f. Eks. Pengerigeligheden herhjemme, men det forandrer ikke Rigtigheden af den Opfattelse, jeg gør gældende, at naar vi optager et Statslaan herhjemme, paavirker det ogsaa Kursen i nedadgaaende Retning, selvfølgelig særlig, naar Statslaanet er til en ret stram Rente, saaledes som nu foreslaaet, godt 5 pCt. Deri er det ærede 1ste Medlem for 6te Kreds ganske enig med mig. Og naar Staten gaar i Spidsen og tager et Laan til rigelig 5 pCt., synes det mig givet, at Kreditforeningerne maa følge med; det bør de gøre for at værne deres Laantagere mod det alt for store Kurstab, som ellers vil blive paaført dem. Hvor megen Indflydelse Statslaanet vil øve paa Kursen, kan der strides om, men selvfølgelig øver det nogen trykkende Indflydelse.

Den højtærede Finansminister talte om Hypotekbankens Indflydelse paa Pengemarkedet og paa Kreditforeningernes Obligationers Kurs, og Ministeren nævnede, at han tidligere havde stillet sig ret skeptisk overfor den Foranstaltning at oprette denne Bank. Ja, de Udtalelser, jeg fremsatte, da vi havde Hypotekbankloven til Forhandling her i Landstinget, var heller ikke meget

optimistiske, hvad dog sikkert ingen af de Herrer nu kan huske, men jeg kan selv huske det. Jeg troede ikke, der kunde udrettes store Ting ad den Vej, men jeg troede nok, det kunde være nyttigt, at vi fik Hypotekbanken. Forholdene har forandret sig siden. Der er ikke de Chancer for Hypotekbanken nu som den Gang; der var den Gang en meget større Forskel paa Renten i Frankrig, hvor man særligt havde tænkt sig at optage Hypotekbankens Laan, og Renten herhjemme end nu, og maaske bliver den Forskel endnu ringere i vor Favør efter Krigen. Men da nu Hypotekbanken er kommet paa Tale, vil jeg gerne gøre opmærksom paa, at den har dog laant 50 Mill. Kr. i Frankrig og utvivlsomt har bidraget noget til at stive Kreditforeningsobligationernes Kurs af til Tider og ikke mindst i den vanskelige Periode omkring 1908, da den optog det andet Laan; den har ogsaa i nogen Maade stimuleret og reguleret Kursen paa Tiendebankens Obligationer, og desuden har Banken tjent saa meget, at den har kunnet betale sin Administration og opsamle nogen Reservefond, saa den ikke har kostet Staten eller nogen anden herhjemme en Øre. Saa der er ingen Grund til at fortryde, at vi fik den; det laa for øvrigt heller ikke i den højtærede Finansministers Ord. Og maaske kan den Tid komme, da Hypotekbanken atter kan komme til at udrette noget mere, end den har kunnet i de sidste Aar, jeg vil i hvert Fald haabe det. Der er som nævnt ingen Grund til at angre dens Oprettelse, den har ikke kostet Landet en eneste Øre, og den har i nogen Maade øvet gavnlig Virkning baade paa Kreditforeningsobligationernes og paa Tiendebankobligationernes Kurs og har afftaget et stort Beløb af Statshusmandsobligationer for Statskassen.

Piper: For at forebygge Misforstaaelse vil jeg gerne slaa fast, at jeg ikke har udtalt, at jeg ønskede, at Finansministeren skulde have optaget enten det forrige Laan eller det nu foreslaaede Laan i Udlandet, men kun, at disse Laan skulde have været supplerede med et Laan i Udlandet til Dækning af vore Indkøb i Udlandet, hvad der vilde have forskaanet det danske Erhvervslev for betydelige Udgifter. Den højtærede Finansminister mente, at jeg havde sagt, at Ministeriet havde overset denne Udvej. Dette har jeg ikke sagt; hvad jeg udtalte, var, at jeg havde ikke set, at Finansministeren havde givet nogen Begrundelse af, hvorfor man ikke havde henvendt sig i Udlandet og søgt at faa et saadant delvist